

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Τράπεζες: Καμπανάκι ΤτΕ για την υψηλή έκθεση σε κρατικούς τίτλους

Στα υψηλότερα επίπεδα από την ένταξη της χώρας στο ευρώ έχει σκαρφαλώσει η έκθεση των τραπεζών στο Δημόσιο ως ποσοστό επί του ενεργητικού τους. Ο λόγος γίνεται για τις απαιτήσεις των συστημικών ομίλων έναντι του κράτους, τα οποία πριν από περίπου 10 χρόνια οδήγησαν το σύστημα στη χρεοκοπία.

Στην έκθεσή του για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας επισημαίνει ότι χρήζει προσοχής το ζήτημα της υψηλής και συνεχώς αυξανόμενης διασύνδεσης του τραπεζικού συστήματος με την κεντρική κυβέρνηση.

Όπως γράφει ο Άγης Μάρκου στο Βήμα, κι αυτό διότι μετά το ξέσπασμα της πανδημίας και την εφαρμογή επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής «μια απότομη προσαρμογή στις τιμές των κρατικών τίτλων από τα σημερινά υψηλά επίπεδα, λόγω μιας μη αναμενόμενης επιδείνωσης των μακροοικονομικών δεδομένων και σύσφιξης στις συνθήκες χρηματοδότησης θα μπορούσε να οδηγήσει σε αύξηση της μεταβλητότητας και μείωση της ρευστότητας της αγοράς».

Στο πλαίσιο αυτό, δεν αποκλείει σε περίπτωση σοβαρής επιδείνωσης των μακροοικονομικών προοπτικών, να χρειαστούν νέα μέτρα για τη στήριξη του κλάδου.

Η αλήθεια είναι ότι οι κρατικοί ομολογιακοί τίτλοι αποτελούσαν επί χρόνια μία σταθερή και θεωρητικά ασφαλή πηγή εισοδημάτων για τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα.

Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσιάζονται στην έκθεση της ΤτΕ, στα τέλη του 2010 οι απαιτήσεις έναντι του κράτους είχαν διαμορφωθεί στα 57,7 δισ. ευρώ και αντιστοιχούσαν στο 14,90% του συνολικού τους ενεργητικού.

Ο πρώτος κύκλος συρρίκνωσής τους ξεκίνησε μετά το κούρεμα του δημόσιου χρέους το 2012, μετά το ξέσπασμα της κρίσης χρέους.

Μέσα σε μία τριετία τα συνολικά ανοίγματα στην κεντρική κυβέρνηση έπεσαν στα 32 δισ. ευρώ περίπου, εκ των οποίων τα 11 δισ. ευρώ ήταν αναβαλλόμενες απαιτήσεις και τα 21 δισ. ευρώ ομόλογα. Έτσι, το ποσοστό τους υποχώρησε στο 9%, καταγράφοντας βουτιά 40%.

Ακολούθησε μία νέα τετραετία συρρίκνωσης. Κατά την περίοδο 2015-2018 σε πολλές χώρες της ζώνης του ευρώ συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδος, παρατηρήθηκε μικρή μείωση της διασύνδεσης του τραπεζικού συστήματος με την κεντρική κυβέρνηση και κατά συνέπεια του κινδύνου μετάδοσης (contagion risk).

Συγκεκριμένα, τα ανοίγματα των σημαντικών τραπεζών σε χρεωστικούς τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου ανήλθαν στο 4,9% επί του συνολικού ενεργητικού τους, ενώ ένα μεγάλο μέρος τους αποτελούνταν από αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις.

Κατ' αντιστοιχία, τα ανοίγματα άλλων ευρωπαϊκών χωρών σε εγχώριους χρεωστικούς τίτλους δεν υπερέβησαν το 9% με το μέσο όρο της ευρωζώνης να βρίσκεται κάτω από το 4% του συνολικού ενεργητικού.

Συνέχεια...

Τον Ιούνιο του 2018 η διασύνδεση ανερχόταν σε 13,8% ως ποσοστό του συνολικού ενεργητικού και 18,4% ως ποσοστό του ΑΕΠ, ενώ με στοιχεία τέλους έτους 2020 είχε διαμορφωθεί σε 21,4% και 36,5% αντίστοιχα.

Καθοριστικά σε αυτήν την αύξηση συνέβαλλε η προς τα πάνω αναπροσαρμογή από την ΕΚΤ του πλαφόν διακράτησης ομολόγων από τον εγχώριο κλάδο, καθώς μειώθηκαν οι δημοσιονομικοί κίνδυνοι μετά την εφαρμογή του τρίτου μνημονίου.

Οι κίνδυνοι

Με δεδομένα τα ποσοστά διακράτησης τίτλων του Δημοσίου από τις τράπεζες και τις αποτιμήσεις των ομολόγων που παραμένουν υψηλές, ο κίνδυνος από τις μεταβολές τους είναι πλέον υψηλότερος ακόμη και από την περίοδο της ανάπτυξης την περασμένη δεκαετία.

Συνολικά, τα ανοίγματα των σημαντικών τραπεζών σε χρεωστικούς κρατικούς τίτλους εκτιμάται ότι θα παραμείνουν σε υψηλά επίπεδα για ένα σημαντικό χρονικό διάστημα.

Ως εκ τούτου, σημειώνει η ΤτΕ, ο κίνδυνος από τις μεταβολές στην αποτίμηση τους θα παραμείνει αυξημένος για αρκετό καιρό ακόμη.

Ομοίως, η διασύνδεση των σημαντικών τραπεζών με την κεντρική κυβέρνηση μέσω της ύπαρξης της οριστικής και εκκαθαρισμένης αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης (DTC), η οποία με στοιχεία τέλους 2020 ανέρχεται σε 53% των εποπτικών κεφαλαίων των τραπεζών, αναμένεται επίσης να αυξηθεί εάν δεν ληφθούν μέτρα.

Ο λόγος είναι ότι κατά την υλοποίηση των τιτλοποιήσεων με σκοπό την ελάφρυνση των ισολογισμών από τα ΜΕΔ χρησιμοποιούνται κεφάλαια για την κάλυψη των ζημιών, με αποτέλεσμα να ενισχύεται συνολικά το ποσοστό της φορολογικής απαίτησης ως ποσοστό των εποπτικών κεφαλαίων των τραπεζών.

Οι συστάσεις

«Η αυξανόμενη αλληλεξάρτηση μεταξύ του τραπεζικού τομέα και των κεντρικών κυβερνήσεων, ως αποτέλεσμα των αναγκαίων δράσεων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας, έχει αναδειχτεί ως πιθανή πηγή μελλοντικών κινδύνων» αναφέρει η ΤτΕ.

Σύμφωνα με τη σχετική μελέτη, η μελλοντική πορεία των ανοιγμάτων των σημαντικών τραπεζών σε χρεωστικούς τίτλους του Δημοσίου θα εξαρτηθεί τόσο από τη διατήρηση των μέτρων στήριξης της εθνικής οικονομίας, όσο και από τις επιλογές για χρηματοδότηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Από τη μια μεριά, η ανάγκη επιπλέον στήριξης νοικοκυριών και επιχειρήσεων από την κεντρική κυβέρνηση μπορεί να συμβάλει στην αύξηση του ελληνικού δημόσιου χρέους την επόμενη περίοδο μετά την πανδημία.

Από την άλλη, σε επίπεδο τραπεζών υπάρχει η ανάγκη για κανονιστική συμμόρφωση αναφορικά με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις ρευστότητας.

Ως εκ τούτου, τονίζει η κεντρική τράπεζα, καθίσταται σαφές ότι είναι αναγκαία η εξασφάλιση της σταδιακής απόσυρσης των μέτρων στήριξης των δανειοληπτών και αποτελεί προτεραιότητα η ενίσχυση της παρακολούθησης της διασύνδεσης της κεντρικής κυβέρνησης και του τραπεζικού τομέα.

Κι αυτό διότι η ανατροφοδότηση μεταξύ των δύο τομέων μπορεί να μειώσει την ικανότητα του τραπεζικού συστήματος να επιτελέσει τη διαμεσολαβητική του λειτουργία, και ταυτόχρονα μπορεί να υποχρεώσει τις κεντρικές κυβερνήσεις σε λήψη νέων μέτρων για στήριξη του κλάδου.

Σε αναβάθμιση των εκτιμήσεων για την ελληνική οικονομία προχωρά (και) η DBRS

Η επιτάχυνση των εμβολιασμών και η επανεκκίνηση της οικονομίας και του τουρισμού, σε συνδυασμό με την έγκριση του ελληνικού Σχεδίου Ανάκαμψης, η οποία και οδηγεί στην άμεση εισροή πόρων από το Ταμείο Ανάκαμψης στην Ελλάδα, οδηγούν σε αναβαθμίσεις των εκτιμήσεων για την ελληνική οικονομία.

Χθες, ο οίκος αξιολόγησης Score Ratings προχώρησε σε σημαντική αναβάθμιση των εκτιμήσεων του για την ανάπτυξη φέτος στο 6,5% από 4,5% που έβλεπε πριν, ενώ και της ετυμηγορίας που ετοιμάζει για το rating της Ελλάδας τον Σεπτέμβριο, ενώ σήμερα η DBRS "ανέβασε" και αυτή τις προβλέψεις της για την ελληνική οικονομία, αναθεωρώντας τον ρυθμό ανάπτυξης στο 5% φέτος, σύμφωνα με το μέτριο σενάριό της, από 4% που προέβλεπε τον περασμένο Μάρτιο.

Όπως γράφει η Ελευθερία Κούρταλη στο capital.gr, οι νέες εκτιμήσεις των οίκων οδηγούν στο συμπέρασμα ότι, αν το 2022 θεωρούνταν νωρίτερα ότι θα είναι η χρονιά της σημαντικής εκτόξευσης της ανάπτυξης στην Ελλάδα, πλέον φαίνεται πως θα... κονταροχτυπηθεί με το 2021 το οποίο οδεύει στο να αποτελέσει επίσης ένα έτος ενός σημαντικού growth story της Ελλάδας.

Αξίζει να σημειώσουμε πως και το ΥΠΟΙΚ αναμένεται να προχωρήσει σε αναβάθμιση των εκτιμήσεων του για την ανάπτυξη φέτος, από το 3,6% που έχει προβλέψει, δεδομένου ότι και τα κονδύλια που θα εισρεύσουν αυτό το έτος από την Ε.Ε θα είναι περισσότερα από ό,τι είχε αρχικά εκτιμηθεί, ενώ σημαντικός παράγοντας της νέας εκτίμησης του οικονομικού επιτελείου θα είναι και η πορεία του τουρισμού. Το Γραφείο Προϋπολογισμού της Βουλής ανακοίνωσε ότι πλέον προβλέπει ανάπτυξη από 3,6% έως και 4,8% φέτος, ενώ η ΤτΕ αναμένεται να διατηρήσει την εκτίμηση της στο 4,2% και κοντά στις αναθεωρημένες εκτιμήσεις της Κομισιόν (4,1%).

Επιστρέφοντας στην DBRS, και στην έκθεση για τα παγκόσμια μακροοικονομικά σενάρια, εκτιμά πως στο μέτριο σενάριο η ανάπτυξη στην Ελλάδα φέτος θα φτάσει το 5% και θα "ισοφαρίσει" τους ρυθμούς του 2022 οι οποίοι τοποθετούνται στο 5% επίσης.

Σύμφωνα με τις προηγούμενες προβλέψεις της τον περασμένο Μάρτιο, έβλεπε ανάπτυξη 4% φέτος και 5% το επόμενο έτος, με βάση το μέτριο ή βασικό της σενάριο.

Στο δυσμενές του σενάριο ο οίκος επίσης αναβαθμίζει σημαντικά τις εκτιμήσεις του για την Ελλάδα καθώς τοποθετεί την ανάπτυξη στο 3% φέτος και στο 1,5% το 2022, από 1,5% και 4% αντίστοιχα κατά τις εκτιμήσεις του Μαρτίου.

Συνέχεια..

Ο οίκος σημειώνει ότι υποβάθμισε τις εκτιμήσεις του για το 2022 στο δυσμενές σενάριο για όλες τις χώρες που καλύπτει για να ενσωματώσει τον συνεχιζόμενο κίνδυνο που υπάρχει για νέο κύμα της πανδημίας λόγω των μεταλλάξεων στο β' εξάμηνο του τρέχοντος έτους.

Αξίζει να σημειωθεί πως η επόμενη αξιολόγηση της DBRS για την πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας είναι προγραμματισμένη για τον Σεπτέμβριο, ενώ η τρέχουσα βαθμολογία της είναι BB (low). Όπως έχει αναφέρει, οι παράγοντες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αναβάθμιση της αξιολόγησης της Ελλάδας είναι η αποτελεσματική διαχείριση της κρίσης του κορονοϊού - που θα επιστρέψει την οικονομία σε σταθερή τροχιά ανάπτυξης - και η τήρηση των δεσμεύσεων της στο πλαίσιο της μεταμνημονιακής εποπτείας, η συνεργασία της με τους δεσμούς σε δημοσιονομικό επίπεδο καθώς και η συνέχιση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Όπως έχει τονίσει, η ικανότητα της Ελλάδας να βελτιώσει τη δυνατότητα απορρόφησης των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης, διατηρώντας παράλληλα τη δυναμική των μεταρρυθμίσεων, θα είναι καθοριστικής σημασίας για τον καθορισμό των προοπτικών ανάπτυξης.

Αντίθετα, παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την αξιολόγησή της είναι μια παρατεταμένη αρνητική απόδοση της οικονομίας, η αντιστροφή ή η καθυστέρηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και μακροπρόθεσμα η έλλειψη δημοσιονομικής προσπάθειας, καθώς και το ενδεχόμενο νέας αστάθειας του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Με τον ίδιο στόχο ξεκινάει μια ακόμη εβδομάδα στο Χ.Α. Αυτόν της παραμονής υψηλότερα των 910 – 900 μονάδων

